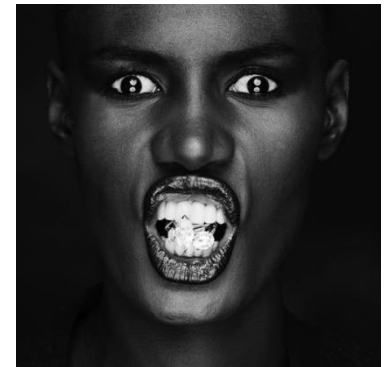

Biseksualiteit en onderzoek

Een categorie die zich niet zomaar in
een hokje laat plaatsen

Overzicht

- Waarom?
- Identiteit
- Gender
- Gezondheid

Waarom aandacht voor bisexualiteit?

- Categorische dogma's (verlichtingsdenken)
- Specifieke vooroordelen en bifobie

“Een eerste manifestatie van bifobie is de **ontkenning** van het bestaan van deze mensen. Dit aspect kan toegeschreven worden aan feit dat men in onze cultuur denkt in **binaire categorieën**, waarbij elke categorie een wederzijds uitsluitende tegenpool heeft. ... Een gevolg van verdrukking door de buitenwereld is dat men zich niet veilig voelt buiten zijn eigen gemeenschap en dus een sterke **nood** heeft aan een **duidelijke grens** tussen ‘wij’ en ‘zij’. Biseksuelen zijn in dit opzicht problematisch aangezien ze de grenzen tussen insider en outsider doen vervagen (Ochs, 1996),”

Waarom aandacht voor bisexualiteit?

- Specifieke vooroordelen en bifobie

“Mario: Ja, dat merk je wel. Dat er veel homo’s **schrik** hebben van mensen die bi zijn. Omdat ze denken als er dan een vrouw komt dan kijkt die naar die vrouw., die gaat misschien met die vrouw gaan en dan wil die niet meer met mij”

“Maya: de holebi’s die ik ken die zeggen ge zijt ofwel hetero, ofwel homo of lesbisch. Bi beschouwen ze eigenlijk als een **fase** waarin ge ontdekt wat ge zijt. Ge hebt seks met een man, met een vrouw, ge **experimenteert** en dan komt ge op een punt dat ge homo zijt of niet. Maar bi is niet zoiets dat ge kunt zijn, volgens hen”

Waarom aandacht voor bisexualiteit?

- Specifieke vooroordelen en bifobie

“Olivia: Zeker van oudere generaties. Van ouders is dat toch van...Zo van zout ge nu toch nie eens proberen met ne man, ge zult zien da valt wel mee hoor. Ma ik ben nu met een meisje samen daarna zien we wel, maar als da afgeraakt... misschien kom ik wel ne jongen tegen, misschien een meisje. Maar die begripen da dus nie. Die denken als ge bi zijt en ge kunt met ne jongen zijn, gaat dan met ne jongen”

Waarom aandacht voor biseksualiteit?

- Kwetsbaar?
- Meer ruimdenkend en geïntegreerd identiteitsgevoel
- Plaats binnen theoretische modellen?
 - Identiteitsconstructie niet op basis van anti-heteronormatieve?

Identiteitsmodellen

Vivienne Cass (1979, 1984): 6 fasen

Identiteitsverwarring, -vergelijking, -tolerantie, -aanvaarding, -trots, -synthese.

Model waar bisexualiteit beter in past?

Weinberg, Williams & Pryor (1994)

- Aanvankelijke verwarring
- Op zoek gaan en zelfbenoeming
- Aanpassen
- Blijvende onzekerheid

Identiteitsmodellen

Klein Sexual Orientation Grid (1990)

1. Seksuele aantrekking
2. Seksueel gedrag
3. Seksuele fantasieën
4. Emotionele voorkeur
5. Sociale voorkeur
6. Levensstijl
7. Zelfidentificatie

- Op een schaal van 1-7: eigen sekse versus andere sekse, heteroseksueel, biseksueel, homoseksueel
- Verleden, heden en ideaal

→ KSOG is complex, niet altijd even duidelijk...

→ Multidimensionaliteit is belangrijk

→ consensus in kwantitatief onderzoek: Laumann et al. (1994)

Gegevens sexpert I

- Representatieve steekproef
 - 1832 Vlamingen
 - Drie leeftijdsgroepen
 - Jongeren (14-25) N = 654
 - Volwassenen (26-49) N = 648
 - 49+ N = 530

Seksuele oriëntatie

1 2 3 4 5
Hetero Homo/lesbisch

Identiteit

- 2% benoemt zichzelf als biseksueel, 1.3% als (meer) homo/lesbisch

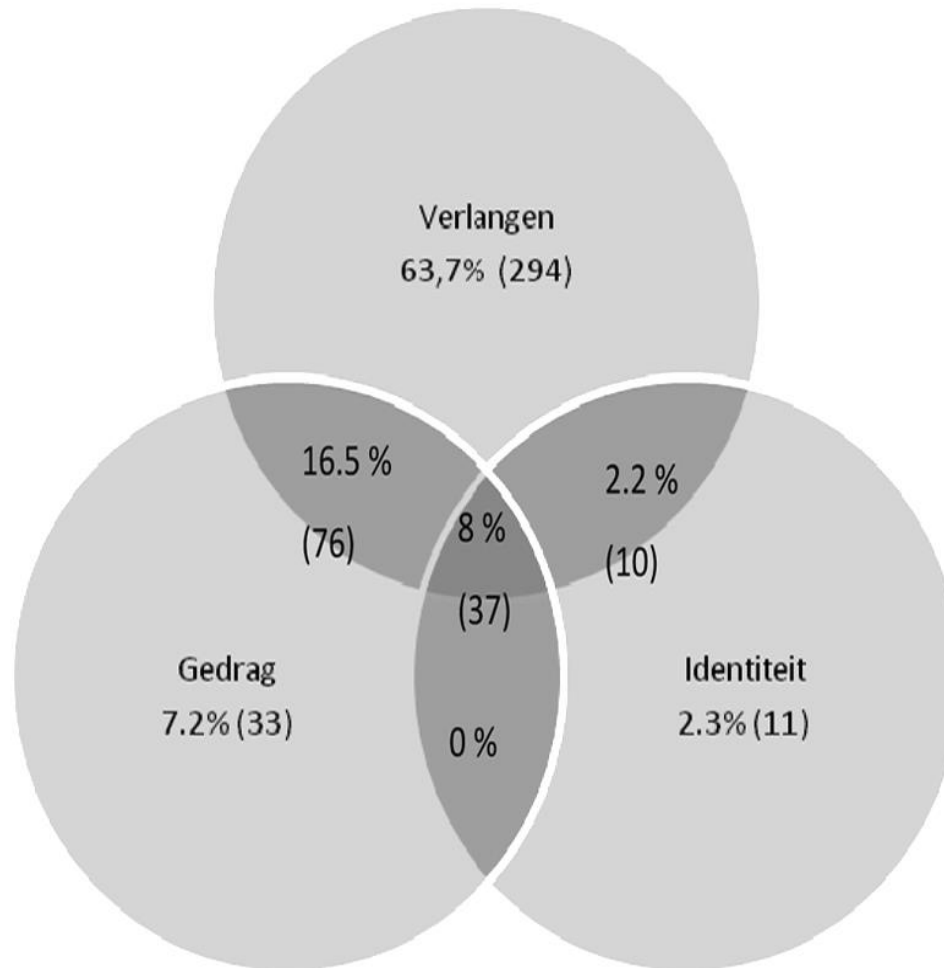
Verlangen

- 1.1% (M) en 5.2% (V) fantaseert over beide geslachten, 1.6% (M) en 4.3% (V) (meer) over hetzelfde geslacht
- 1.2% voelt zich aangetrokken tot beide geslachten, 2.1% (meer) tot hetzelfde geslacht

Gedrag

- 0.6% had seks met partners van beide geslachten, 1.4% (voornamelijk) partners van hetzelfde geslacht

Seksuele oriëntatie

Figuur 17: Onderlinge relatie tussen de verschillende dimensies (seksueel gedrag, seksueel verlangen en zelfbenoeming) (N=461)

Gendersverschillen in de (seksuele) levensloop?

- Kenmerken van het seksueel traject van vrouwen
 - Non-exclusiviteit
 - Seksuele fluiditeit – context gebonden
- Longitudinaal onderzoek (N=79)
 - “Identity change is more common than identity stability”
2/3 van de vrouwen veranderden hun zelfidentificatie minstens 1 keer, de helft daarvan meerdere keren
 - Weinig steun voor ‘biseksueel’ als transitionele identiteit
 - ‘Unlabeled’ was de meest populaire identiteit

Genderverschillen in de (seksuele) levensloop?

Seksuele (identiteits)ontwikkeling

- Longitudinale studie over 5 jaar bij 156 holebi-jongeren
 - 57% consequent homo/lesbisch
 - 18% van bi naar homo/lesbisch
 - 15% consequent bi
- Amerikaanse jongeren (N=13.840, 12-25j)
 - Meer mobiliteit op vlak van zelfidentificatie bij meisjes
 - Meer mobiliteit bij holebi's
 - Geen gender verschil binnen de groep holebi's

Wat leren deze onderzoeken ons nu?

Biseksualiteit kan verwijzen naar

- Zelf-identificatie
- Het tijdsgebonden zijn van een seksuele oriëntatie
- Het multidimensionele van seksuele oriëntatie

Onderzoek Zzzip2thefuture (N=4163)

- Jongeren (12-21 jaar) gerekruteerd via 77 scholen, hogescholen, jeugddiensten en WJNH
- 6% homo/lesbisch, 5% biseksueel
- Biseksuele jongeren onderscheiden zich als een bijzondere groep
 - Ze scoren gemiddeld hoger op depressie dan heterojongeren
 - Ze zijn gemiddeld minder open over hun seksuele voorkeur dan holebi-jongeren
 - Identificeren zich minder met holebi's als groep in de samenleving ('band met andere holebi's', 'blij holebi te zijn' ...)
 - En scoren gemiddeld hoger op geïnternaliseerde homonegativiteit

Amerikaans representatief onderzoek bij 12.000 participanten

- ‘Mid-spectrum’ jongeren lopen risico op vlak van mishandeling, suïcide, depressie, drinken en delinquentie
- Ook de groep ‘eerder heteroseksueel’
- Minder steun, informatie
- Kiezen is...winnen!

Biseksuele volwassenen?

- Eigen onderzoek bij 2.378 holebi's
 - Meer GH bij bi's te maken met zichtbaarheidsmanagement
 - Meer mentale stress bij bi-vrouwen te maken met zichtbaarheidsmanagement

“Goedroen: ik denk dat bij volwassenen, die in een relatie zitten, hun omgeving vaak veronderstelt van ge zijt lesbisch of hetero, terwijl ze zichzelf wel nog altijd als bi zien maar dat ze gewoon in een relatie zitten en daarom niet meer over hun bi zijn praten”

- Amerikaans onderzoek bij 533 hetero's, 558 homo/lesbiennes en 163 bi's
- Niet meer psychologische stress, iets meer automutilatie

Canadese representatieve studie bij ongeveer 160.000 volwassenen

- In vergelijking met hetero's
 - Bi's: slechtere fysieke gezondheid
 - Bi-vrouwen (en homomannen) meer chronische aandoeningen
 - Bi-mannen en (in het bijzonder) bi-vrouwen rapporteren slechtere mentale gezondheid.
1/4 bi-vrouwen rapporteert een stemmingsstoornis

Conclusie

- Onbegrip en categorisch denken
- Andere identiteitsopbouw: uniek maar meer verwarring
- Meer mobiliteit bij vrouwen, meer biseksuele identificatie
- Gezondheidsrisico's: fysiek en mentaal
 - niet altijd even duidelijk: rol van zichtbaarheid, identiteitsverwarring?

It's true - I am a bisexual.
But I can't deny that I've
used that fact very well. I
suppose it's the best
thing that ever happened
to me. Fun, too.

David Bowie

